

[Rasmus Hansen.]

agter at foreslå sådanne forberedelser, at en forlængelse af tjenestetiden udover 12 måneder kan gennemføres på et senere tidspunkt. Til disse forberedelser hører en forhøjelse af antallet af befalingsmænd, endda en meget betydelig forhøjelse. Udgifterne hertil er heller ikke indregnet i den anslåede udgift på 555 mill. kr. Forudsat at den af forsvarsministeriet foretagne beregning holder, er det vel derfor sandsynligt, at driftsomkostningerne ved den foreslåede forsvarsordning snarere bliver ca. 600 mill. kr. om året end ca. 555 mill. kr. Og hertil kommer så udgifterne ved en forlængelse af tjenestetiden udover de foreslåede 12 måneder, hvis der på et eller andet tidspunkt måtte blive taget beslutning herom.

Det er mange penge for et lille land som Danmark på et tidspunkt, da prisudviklingen i andre lande skaber det alvorlige økonomiske vanskeligheder. Der er grund til dybt at beklage den tragedie, at udviklingen har gjort det rimeligt at foreslå en så kostbar forsvarsordning.

Spørgsmålet om, hvor store udgifter til militære foranstaltninger Danmark ville have fået, hvis det skandinaviske forsvarsforbund var blevet oprettet, har i den anledning været drøftet. Det er ikke sandsynligt, at Sveriges befolkning ville have anset det for rimeligt, dersom Danmark som partner i et sådant forbund ikke havde skabt en forsvarsordning, som, landets indbyggertal taget i betragtning, forholds-mæssigt nogenlunde svarede til den svenske ordning. Hvad det vil sige, kan man danne sig et begreb om ved at studere de beløb, som Sverige i de senere år har anvendt til militære foranstaltninger. De beløb, jeg nu skal nævne, er opgjort i svenske kroner, og for at få det rigtige indtryk af Sveriges forsvarsudgifter må det erindres, at den svenske krone nu er ca. en trediedel mere værd end den danske krone.

I finansåret 1937—38 udgjorde Sveriges forsvarsudgifter 169 704 000 kr. eller 12,5 pct. af samtlige udgifter på statens driftsbudget. I 1938—1939 var forsvarsudgifterne 248 236 000 kr. eller 18,4 pct. af driftsbudgettets udgifter. I 1939—1940 var forsvarsudgifterne 1 298 264 000 kr. eller 51,6 pct. af udgifterne på driftsbudgettet. I 1940—1941 var forsvarsudgifterne 2 031 324 000 kr. eller 59,5 pct. af driftsbudgettets udgifter. I 1941—1942 var forsvarsudgifterne 1 893 311 000 kr. eller 52,5 pct. af drifts-udgifterne. I 1942—43 var forsvarsudgifterne 2 117 440 000 eller 52,5 pct. af ud-

gifterne på statens driftsbudget. I 1943—44 var forsvarsudgifterne 2 060 272 000 kr. eller 50,6 pct. af udgifterne på statens driftsbudget. I 1944—45 var forsvarsudgifterne 1 824 726 000 kr. eller 44,5 pct. af statens samlede driftsudgifter. I 1945—46 udgjorde forsvarsudgifterne 857 099 000 kr. eller 25,7 pct. af statens driftsudgifter. I 1946—47, 735 814 000 kr. eller 23,3 pct. af udgifterne på statens driftsbudget. I 1947—48 776 488 000 kr. eller 19,6 pct. af udgifterne på statens driftsbudget. I 1948—49 877 705 000 kr. eller 18,9 pct. af udgifterne på statens driftsbudget. I finansåret 1949—50 var forsvarsudgifterne 972 888 000 kr. eller 19,5 pct. af de samlede udgifter på statens driftsbudget. I finansåret 1950—51 var forsvarsudgifterne 1 210 000 000 kr. eller 22 pct. af samtlige udgifter på statens driftsbudget. I finansåret 1951—52 er de militære udgifter budgetteret til 1 350 000 000 kr. eller 22,6 pct. af samtlige udgifter på statens driftsbudget.

Den højtærede forsvarsminister har regnet med, at Danmarks udgifter til militære foranstaltninger, når anlægsomkostninger tages med, ifølge den udarbejdede plan vil beløbe sig til ca. 650 mill. kr. for indeværende finansår; men i Sverige bliver forsvarsudgifterne i indeværende finansår altså dobbelt så store, trods de kolossale beløb, som Sverige har ofret gennem de sidste tolv år på at skabe et i forhold til landets indbyggertal meget stærkt forsvar. Det betyder, at forsvarsudgifterne i Sverige udgør 6 pct. af nationalindtægten mod i Danmark ca. 3 pct. af nationalindtægten, eller ca. 200 kr. pr. indbygger i Sverige mod ca. 155 kr. pr. indbygger i Danmark.

Sammenlignes forsvarsudgifterne i Danmark og Sverige med rustningsudgifterne pr. indbygger i Sovjetunionen, viser det sig, at de i Sovjetunionen udgør ca. 835 kr. pr. indbygger i henhold til det nylig vedtagne budget, der i forhold til det foregående års budget indeholdt en forhøjelse af rustningsudgifterne på 29 000 millioner danske kroner. Sovjetunionen er jo — og vi har for et øjeblik siden hørt derom — ifølge den kommunistiske agitation mønsterlandet, der kan tjene som eksempel for andre. Hvis eksemplet skulle følges med hensyn til militærudgifter, er det ikke tilstrækkeligt, at Danmark, således som foreslået af den højtærede forsvarsminister, bruger 650 mill. kr. i indeværende finansår, ejheller at det, som forkyndt fra en af kommunistbladets salgs- og agitationsplakater på avis-kioskerne, anvender 2 mill. kr. om dagen til forsvarsudgifter. Rigsdagen må i så fald foretage